

Rapport om ophold i Athen 14. april - 9. maj 2009

Jeg fik bevilget et ophold i Det Danske Instituts gæstelejlighed på Parthenonos fra tirsdag d. 14. april til lørdag d. 9. maj 2009. Da jeg søgte om ophold i efteråret 2008, var planen, at jeg skulle bruge tiden på bl.a. at færdiggøre en ph.d.-ansøgning til Århus Universitet. Mit projekt handler om den byzantinske digter, Romanos Melodos (ca. 485-560 e.kr.), og hans hymner, eller kontakier, som de kaldes. Disse kontakier bruges stadig i forkortet udgave i den græsk-ortodokse liturgi, og derfor var et andet formål med opholdet at observere og deltage i græske gudstjenester for at studere, hvordan de aktuelt bliver brugt. Endvidere valgte jeg perioden omkring den græske påske for at få de festlige fejringer med. Det var planen.

Det viste sig dog i begyndelsen af 2009, at ph.d.-ansøgningen skulle indleveres en måned tidligere, end jeg havde troet (datoen var ikke offentliggjort i 2008). Faktisk skulle ansøgningen indleveres dagen efter, at jeg ville være ankommet til Athen. Så jeg måtte skrive ansøgningen hjemmefra og sende den elektronisk fra Athen, da jeg var ankommet. Dermed var det egentlige formål med mit ophold løst, inden jeg tog afsted. Det indebar dog også, at jeg i stedet for at planlægge turen til Athen måtte sætte tiden af til udfærdigelsen af ph.d.-ansøgningen. Alt dette betød, at jeg ankom en smule uforberedt til Parthenonos 22 tirsdag eftermiddag d. 14. april. Alligevel vil jeg betegne opholdet som intet mindre end fantastisk!

Det skulle nemlig vise sig, at det var ret svært at planlægge, for jeg kendte ikke Athen eller Grækenland i forvejen. Noget af den første tid under opholdet blev derfor brugt på at læse lidt om Grækenlands historie og kulturelle forhold, samt i et par turistguides, jeg havde med hjemmefra. Og det er noget helt andet at læse om f.eks. Filopappou-højen, når man kan se den fra vinduet. Det er også noget helt andet blot at gå rundt i Athen på må og få og selv danne sig et indtryk, end når man studerer guidebøgernes forslag til ruter og vandringer. Man bliver opmærksom på andre ting eller falder over noget, man ikke kunne læse sig til. På sin vis kan mit ophold i Athen derfor bedst beskrives som en forberedelse til et længere ophold i byen og landet inden for den nærmeste fremtid.

Helt afgørende for at opholdet blev så godt, var Det Danske Institut og dets medarbejdere, især Hanna Lassen, der gav sig god tid til at sætte mig ind i byen og dens indbyggere. I samtaler med hende og de andre medarbejdere dukkede der ofte for mig ukendte perspektiver op i mit arbejde, i form af personer, man kunne tale videre med og steder, der var værd at se og tage hen til. Disse anbefalinger af personer og steder kunne jeg ikke have researchet mig frem til hjemmefra. Derfor ved jeg nu, at jeg i forbindelse med et kommende ophold først og fremmest vil tage kontakt til instituttets medarbejdere, da de med deres viden og erfaring hurtigt kan hjælpe én på rette spor og give gode råd og oplysninger.

Under mit ophold fik jeg måske ikke indfriet mit primære formål, der jo var opfyldt inden, men til gengæld fik jeg en masse enestående oplevelser, kontakt til vigtige personer og indsamlet en masse materiale i form af liturgiske bøger og cd'er. Helt unikke var mine møder med en af de ledende forskere inden for studierne af byzantinsk musik, Ioannis Arvanitis, der med ægte græsk filoxenia gav sig rigtig god tid til at sætte mig ind i sit forskningsprojekt og de seneste års (primært græske) studier i middelalderens byzantinske musik. Det var nogle fantastiske møder, som kun kunne komme i stand, fordi jeg havde tiden og mulighederne for det qua mit ophold.

På alle måder har opholdet i Athen efterladt et enormt og sanserigt indtryk, nogle unikke oplevelser og ubetalelige erfaringer. Jeg takker derfor Det Danske Institut for opholdet og stipendiet, der samtidig gjorde det muligt for mig at betale huslejen hjemme i Danmark.

Skulle der dryppes en lille smule malurt i bægeret – og da ganske lidt – så måtte det være en vis frustration over opgaven i Parthenonos 22. Lige under Instituttets lejlighed bor der nogle unge mænd, som festede og larmede vel rigeligt en del gange i løbet af mit ophold. Deres larm sammen med larmen fra trafikken udenfor gjorde det svært for mig at sove indimellem. Det kunne løses med ørepropper, men det er nok ikke holdbart i længden. Derudover var der nogle småting i lejligheden, som kunne forbedres, bl.a. træskodderne foran vinduerne, markisen på altanen og køkkenet, som kunne trænge til en modernisering. Dog skal det nævnes, at Instituttet reagerede hurtigt, da vi gjorde opmærksom på mangler i servicet. Det siger jeg også mange tak for.

Århus, 21. juni 2009

Uffe Holmsgaard Eriksen
cand.theol.